

Posudek vedoucího práce na diplomovou práci Bc. Kateřiny Kubíkové *Demokracie a losování: historická perspektiva*

Formální stránka

Předložená práce má 70 stran. Text práce je členěn na tři kapitoly, které jsou dále členěny na podkapitoly. Struktura práce je po formální stránce přehledná. Autorka správně cituje a uvádí bibliografické odkazy. Nedostatkem práce je místy neobratný způsob vyjadřování autorky, občasné překlepy a nesprávné deklinace u cizích slov (např. „setkáváme se Signoriou“, správně se Signoriii s. 36).

Obsahová stránka práce

Jak napovídá název práce, jejím tématem je otázka losování v demokracii. Otázka losování – tradičního nástroje antické a středověké demokracie – se vrací do současných debat v souvislosti s pocitem nespokojenosti, který řada občanů liberálně-demokratických zemí zakouší vůči volbám jako dnes standardnímu demokratickému nástroji. Autorka se však nezaměřuje na současnou diskuse (této otázce se věnovala již ve své bakalářské práci) a pokouší se rekonstruovat podobu losování v antických Aténách a pozdně středověkých Benátkách a Florencii. Motivem tohoto zkoumání je porozumět skutečné roli, jakou losování v těchto režimech mělo, což by se mělo stát východiskem pro naše další diskuse tématu. Práce je tak ve své podstatě více historická než teoretická.

Autorka začíná teoretickým vymezením losování, rolí blind break, arationalitou atd. V následující kapitole rekonstruuje antickou demokracii a postavení losování v ní. V další kapitole se věnuje nejdříve florentskému *scrutiniu* a benátské *brevii* a poté se zaměří na Machiavelliho koncepci dokonalé republiky, jak ji načrtl v *Rozpravě o florentských záležitostech*, v níž je losování svěřena důležitá úloha. Ve svém zkoumání autorka dochází k závěru, že zatímco v antické demokracii losování mělo zajistit širokou participaci a rovnost občanů, v renesančních republikách jeho hlavním cílem mělo být omezování korupce.

Práce je kvalitně a pečlivě zpracovaná. Zde se omezím na dvě výtky, které však nemohou zkazit celkové dobré hodnocení práce. Na straně 9 autorka tvrdí, že výsledek losování je „bezhodnotový“. Je to však pravda? Není takový výsledek ztělesněním hodnot rovnosti a nestrannosti? Nebylo by lepší o něm tedy tvrdit, že není ovlivněn hodnotami losujících. Druhý bod se týká interpretace Machiavelliho *Rozpravy*. Autorka následující McCormicku *Rozpravu* čte jako projev populistického republikanismu. V dokonalé republice však nejde o vládu lidu, ale o vyrovnávání moci mezi jednotlivými umori prostřednictvím jejich reprezentace ve vzájemně strážících se třídních institucích. Cílem Machiavelliho tedy není vláda lidu (populismus), protože taková republika by nebyla dokonalá, ale zkažená. Najemy, kterého autorka opakovaně cituje, proto o *Rozpravě* hovoří ne jako o populistické, ale lidové republice, což je rozdíl.

I přes uvedené výhrady práce více než splnila požadavky kladené na práci diplomovou, a proto ji doporučuji k obhajobě s hodnocením výborně.

3. zář. 19

Mgr. Jan Bíba, Ph.D.